

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO- BARANJSKA ŽUPANIJA
DJEČJI VRTIĆ ZVONČIĆ
NAŠICE – GRAD NAŠICE

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA
ZVONČIĆ NAŠICE-GRAD NAŠICE
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2016./17.

Ravnateljica:
Snježana Kandra,
magistra predškolskog odgoja

NAŠICE, rujan 2016. godine

ŽUPANIJA: OSJEČKO –BARANJSKA

GRAD: NAŠICE

ADRESA: DORE PEJAČEVIĆ 4

E-MAIL:ravnateljica@vrtic-nasice.hr

URL: www.vrtic-nasice.hr

TELEFON: 031613215, 031617391

MOBITEL: 0916132150

MATIČNI BROJ: 031 041 92

OIB: 033 147 39 851

OSNIVAČ: GRAD NAŠICE

RAVNATELJICA: SNJEŽANA KANĐERA, magistra predškolskog odgoja

GODINA OSNIVANJA: 1. TRAVNJA 1953. GODINE

PODRUČNI VRTIĆI:

DONJA MOTIČINA, MATIJE GUPCA, MOBITEL: 091/6132151

PODGORAČ, HINKA JUHNA 6, 031/698-005

Ustanova je upisana u Trgovački sud u Osijeku pod registarskim brojem MBS 050000562, dana 7.7.2014. godine.

SADRŽAJ

1. KURIKULUM	
1.1.Što je kurikulum	4
1.2.O našem vrtiću	5
2. NAŠA VIZIJA	6
3. NAŠA MISIJA	6
4. PROGRAMI	7
4. 1. Redoviti programi	7
4.2. Program katoličkog vjerskog odgoja	12
4.3.Inkluzija djece s teškoćama u razvoju	15
4.4. Rad s potencijalno darovitom djecom	17
4.5. Kraći programi	19
4.5.1. Opća igraonica „Igre u vrtiću“	19
4.5.2. Program ranog učenja stranog jezika	21
4.6. Program predškole	23
4.7. Programi za roditelje	25
4.7.1. Rastimo zajedno	25
4.7.2. CAP radionice – prevencija zlostavljanja i zanemarivanja djece	27
5. PROJEKTI	29

1. KURIKULUM

1.1. Što je kurikulum

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj. Temelji se na postojećim dokumentima:

- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
- Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolsko odgoja i obrazovanja (2012.)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

Nacionalni Kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje ima svoja načela:

- fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa u vrtiću
- partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom
- osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

Vrijednosti koje promiče Nacionalni Kurikulum su:

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost.

Svaki vrtić treba iznalaziti svoj put prema svojim osobitostima: specifičnim uvjetima, kadrovskim i prostornim mogućnostima, kao i prema socijalnom kontekstu u kojem živi i radi.

1.2. O našem vrtiću

Dječji vrtić Zvončić Našice - Grad Našice je ustanova za odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi. Predškolskim odgojem su obuhvaćena djeca s područja grada Našica, te njegovog šireg područja kao i djeca iz općina: Podgorač i Donja Motičina. U matičnom vrtiću rade slijedeće skupine:

- 9 odgojnih skupina primarnog programa (4-6 sati i 7-10 sati). U okviru ovoga programa radi jedna poslijepodnevna skupina koja obuhvaća, uglavnom, predškolske obveznike u poslijepodnevnim satima od 12,00 -18,00 sati.
- U sklopu primarnog programa radi jedna skupina u kojoj se provodi katolički vjerski odgoj.
- Programom predškole obuhvaćena su djeca iz petnaest naselja našičke općine i sedam naselja općine Podgorač, sveukupno u pet skupina.
- Od listopada 2016. do svibnja 2017. godine djeca koja nisu upisana u vrtić moći će pohađati kraći program igraonice „Igre u vrtiću” . Program igraonice će se realizirati dva puta tjedno po dva sata, u poslijepodnevnim terminima.
- Četvrtu godinu za redom, također u poslijepodnevnim satima, planiramo realizaciju kraćeg programa ranog učenja stranoga jezika (engleski jezik). Program bi se ostvario u suradnji sa školom stranih jezika Alicia iz Našica.
- U okviru primarnog programa, dva puta tjedno po pola sata, odvijat će se rad kreativne radionice za potencijalno nadarenu djecu. Realizirat će ga educirana stručna suradnica psihologinja.
- Realizirat ćemo CAP radionice (prevencija zlostavljanja) i ukoliko se iskaže interes roditelja radionice UNICEF-a „Rastimo zajedno ”.

2. NAŠA VIZIJA

Naša vizija je imati kvalitetan vrtić na dobrobit djece i odraslih u suvremenom društvu.

3. NAŠA MISIJA

Osiguravati ugodno ozračje i poticajno okruženje u kojem će dijete sudjelovati kao aktivan stvaratelj znanja.

4. PROGRAMI

Svi programi koje provodimo u našem vrtiću polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor djetetova razvoja.

4.1. Redoviti programi

Provodimo ih u Matičnom vrtiću u Našicama i u Područnim vrtićima u Donjoj Motičini, i Podgoraču. U svim skupinama vrtića u Našicama provode se kao poludnevni i/ ili cjelodnevni program, a u odgojnim skupinama u Područnim vrtićima kao poludnevni program.

Odgojno-obrazovni rad temelji se na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97/, 107/07 i 94/13) i podzakonskim aktima, na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, br.7/8 od 10. lipnja 1991.god.) te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (lipanj, 2014.) a prilagođen je razvojnim potrebama djece, te socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika vrtića i sredine u kojoj živimo.

Ciljevi programa

- očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina kroz igru, raznovrsne aktivnosti, istraživanje i stvaranje, otkrivanje, komunikaciju, međusobnu interakciju, socijalizaciju, poticajno okruženje uz partnerski odnos s roditeljima,
- uvažavanje različitosti, interesa ,dispozicija i sposobnosti djece,
- priprema djeteta za cjeloživotno učenje, razumijevanje i kritičko promišljanje te snalaženje u novim situacijama,
- razvoj osjetljivosti djece za druge osobe (socijalna dimenzija/solidarnost),
- izgradnja osobnog, kulturnog i nacionalnog identiteta djeteta,
- poticanje aktivnog sudjelovanja djece u društvenom životu, razvoj osobne slobode i odgovornosti.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program u Matičnom vrtiću u Našicama je namijenjen djeci od navršene treće godine života do polaska u osnovnu školu. Realiziramo cjelodnevne (7 do 10-satne) programe koji počinju s radom u 6,00 sati i traju do 17,00 i poludnevne (4 do 6 - satne) programe koji počinju s radom od 6,00 do 11,30 te od 12,00 do 18,00 sati.

U Područnim vrtićima Donja Motičina i Podgorač program je namijenjen djeci pred polazak u osnovnu školu (izuzev ako je manji broj djece prijavljen za upis onda se daje mogućnost i ostalima koji su zainteresirani – do broja predviđenog prema DPS-u, a poštujući kriterije upisa prema Odluci o upisima).

Program se realizira u trajanju od 4 – 6 sati, a počinje s radom prema potrebama koje na upisu evidentiraju roditelji : 7,00 do 13,00 ili 6,45 do 13,45 sati.

Skupine u Matičnom vrtiću u Našicama su pretežno mješovite i najčešće obuhvaćaju djecu različite kronološke dobi, dva do tri različita godišta, dok su skupine u Područnim vrtićima najčešće homogene i obuhvaćaju djecu školske obveznike (s povremenim izuzecima 2 godišta).

U vrtiću u Našicama upisana su djeca u 9 odgojnih skupina s različitom vremenskom dimenzijom boravka. Svega jedna skupina djece i to ona koja radi u poslijepodnevnom terminu od 12,00 do 18,00 radi u 4 do 6- satnom programu.

Nositelji programa

Programe provode educirani i stručno kompetentni djelatnici: odgojitelji i stručni suradnici prema Godišnjem planu i programu odgojno-obrazovnog rada.

Obilježja programa

1. Otvorenost, dinamičnost i razvojnost– kurikulum se razvija i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno – obrazovnog procesa (suradnja među skupinama, razvojno-pedagoškom službom, s roditeljima i s društvenim čimbenicima u lokalnoj zajednici i izvan).
2. Holistička, integrirana priroda – cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta.
3. Humanistički – usmjeren na razvoj kapaciteta svakog pojedinog djeteta te na poštivanje njegovih individualnih interesa, razvojnih potreba i prava.
4. Inkluzivan – poštuje i prihvaća različitosti djece

5. Fleksibilan – prilagodljiv konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece, a posebno na razini strukturiranja prostora i stvaranja poticajne materijalne sredine koja omogućava djetetu razvoj svih potencijala, učenje kroz istraživanje, razvoj kreativnosti i stvaralaštva.

Način ostvarivanja programa

Program će se realizirati putem odvijanja mnoštva aktivnosti djece, prvenstveno putem igre koja je njihov osnovni "posao", osiguravši djeci stimulatívno materijalno okruženje koje im omogućava istraživanje različitih fenomena, otkrivanje i rješavanje problema te stjecanje raznovrsnih iskustava, znanja i razumijevanja. Izuzetno važne su i kretne aktivnosti od najranije dobi kako bi se u cilju poticanja cjelovitog razvoja djeteta (ključnih kompetencija), razvijale zdrave navike kroz prihvaćanje njihove vlastite dinamike i samoregulacijskih snaga.

Način vrednovanja programa

Program će se vrednovati kroz:

- reakcije djece, roditelja
- kroz različite skale procjena, dosjee djeteta i sl.
- dnevna, tjedna, tromjesečna zapažanja i dokumentiranje odgojno – obrazovnog procesa,
- godišnji plan
- polugodišnja i godišnja analiza odgojitelja
- izvješća o realizaciji godišnjeg plana i programa odgojno-obrazovnog rada
- rasprave, refleksije, samorefleksije, kreda analize, samovrednovanje i vanjsko vrednovanje (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- rezultati upitnika za roditelje i radnike – doživljaj programa od strane roditelja, radnika i lokalne samouprave.

Naše posebnosti

Svaki vrtić je po nečemu prepoznatljiv, a naše posebnosti su slijedeće:

- raznolikost suradnje s vanjskim suradnicima u užem i širem okruženju:

Poučni park Bizik, etno kuća u Vukojevcima, posjeta Dječjem kazalištu Branka Mihaljevića u Osijeku, predbožićni koncert Osnovne glazbene škole Kontesa Dora, nikolinjska predstva i darivanje djece u organizaciji Društva naša djeca Našice, maškare u gradu u suradnji s Društvom naša djeca Našice, obilježavanje Dorinih dana (prva hrvatska skladateljica), posjete kazališnih kuća vrtiću, već tradicionalna suradnja s HAK-om kroz projekt „Vidi i klikni“.

- bogata suradnja s obiteljima kao partnerima

- obilježavanje značajnih datuma i događaja:

Dan pobjede u Našicama nad tzv. JNA (21.9.)

Svečanost blagoslova kruha

Jesenske svečanosti

Završna svečanost na razini grada (lipanj)

Antunovo (Dan grada, 13.6.)

Posjete jaslicama u crkvi sv. Antuna Padovanskog

Paljenje 4. adventske svijeće u gradu (vjerska skupina i djeca vrtića)

-naše neposredno prirodno okruženje je Zaštićen hortikulturni park engleskog tipa,

- eko voćnjak i povrtnjak s kompostištem,

- prometni poligon

- rad s darovitima

- obrazovni kino

- organizacija humanitarnih akcija

- jedna skupina katoličkog vjerskog odgoja

Posebnosti vrtića na kojima ćemo graditi kvalitetu

Položaj vrtića:

- nalazimo se u park šumi koja nam pruža mogućnosti za provođenje različitih aktivnosti na zraku
- nalazimo se u blizini kulturnih i javnih institucija (dvorac, glazbena škola, kino, policija, muzej, knjižnica, crkva)
- blizina gospodarstvenih, obrtničkih, poljoprivrednih sadržaja (obrtničke radnje, trgovine, tržnica).

Položaj vrtića pojednostavljuje planiranje sadržaja i omogućuje bogatu suradnju s vanjskim čimbenicima (posjete, susreti, manifestacije, svečanosti, značajni datumi).

Bogatstvo kolektiva u stručnosti djelatnika i otvorenost za novo:

- cjeloživotno učenje, fakultetsko obrazovanje, napredovanja u zvanju
- kontinuirani rad na našim slabijim i jakim stranama, spoznavanje istih kroz proces samovrednovanja.

4.2. Program katoličkog vjerskog odgoja

Program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi koji je verificiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta u vjerskoj skupini "Zvončić" u koju upisujemo djecu od 3. godine do polaska u školu, kontinuirano se provodi od 2002/2003 god. Program koji realiziramo pored dokumenata na kojima se temelji cjelokupni rad vrtića ima temelje na slijedećim dokumentima:

- Drugi vatikanski koncil, Deklaracija o kršćanskom odgoju –Gravissimumeducationis, KS, Zagreb 1972.

- Katekizam Katoličke Crkve, HBK - Glas Koncila, Zagreb, 1994.

- Hrvatski biskupi, Radosno naviještanje Evanđelja i odgoj u vjeri. Temeljne smjernice o obnovi religioznog odgoja i kateheze, KS, Zagreb 1983.

- Ugovor između Svete Stolice i Republike Hrvatske na području odgoja i kulture, Narodne novine, Zagreb 1997.

- Ugovor o katoličkom vjeronauku u javnim školama i vjerskom odgoju u javnim predškolskim ustanovama između Vlade RH i HBK, Narodne novine Zagreb, 1999.

- Program vjerskog odgoja predškolske djece u izvanobiteljskim uvjetima, Mali Koncil - Glas Koncila, Zagreb, 1994.

"Navedeni dokumenti daju nam jasnu orijentaciju u koncipiranju, programiranju, planiranju i ostvarivanju katoličkog, vjerskog odgoja na višestrukim univerzalnim i nacionalnim osnovama (naravnim i pozitivnim - zakonodavnim, ugovornim, smjerodavnim i programskim) ..." (Program..., HBK)

Cilj programa

Odgajati u vjeri, senzibilizirati dijete za njegovu duhovnu dimenziju kao potrebu koja ga čini osjetljivim za otkrivanje, primanje i oblikovanje njegova života u odnosu prema sebi, drugima i na poseban način Bogu.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program je namijenjen djeci od 3. godine do polaska u osnovnu školu čiji roditelji pri upisu iskažu potrebu za katoličkom – vjerskom programom i koji su u načelu praktični vjernici.

Rad se provodi tijekom cijele pedagoške godine (od 1.9. do 31.8.) u poludnevnom i cjelodnevnom boravku (djeca u istoj skupini koriste različite vrste boravaka).

Nositelji programa

Program provode odgojiteljice u vjeri, Katarina Knežić i Katarina Jurčević. U svom radu se odlično nadopunjuju jer jedna radi vjerske sadržaje prema Programu katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi (HBK, Nacionalni katehetski ured), a druga prema Katehezi Dobrog pastira (prema načelima Montessori pedagogije). Obje su završile edukaciju na osnovu koje realiziraju rad s djecom. Imaju dugogodišnje iskustvo u radu u vjerskoj skupini. Posjeduju kanonski mandat za provođenje programa katoličkog vjerskog odgoja. U svom vjerskom odgojnom obrazovnom djelovanju kontinuirano primjenjuju znanstvene i teorijske spoznaje suvremene pedagoške prakse.

Obilježja programa

Vodeći brigu o djetetu kao cjelovitoj osobi te da je religiozna dimenzija konstitutivna njegovu biću, a poštujući njegov doživljaj svijeta kao cjeline, vjerski odgoj nije izdvojen iz odgojno-obrazovnog rada, već je ta dimenzija njegov bitno sastavni dio. U planiranju i ostvarivanju odgojno-obrazovnog procesa vjerski sadržaji moraju biti u skladu sa sadržajima i zbivanjima koja se događaju u djetetovu okruženju, prateći ujedno ciklus liturgijske godine. Radi individualnog zadovoljavanja potreba i poticanja djetetova razvoja, bitno je omogućiti djetetu aktivnosti u skladu s njegovim interesima i zakonitostima njegove razvojne dobi.

Način ostvarivanja programa

" Ako djetetu želimo pomoći približiti se Bogu, trebamo sami strpljivo i hrabro nastojati sve više približavati se životnoj jezgri svih stvari. Takav pristup zahtijeva studij i molitvu. Naš učitelj bit će dijete, samo ako ga znamo promatrati." (SofiaCavalletti)

Navedeni citat potvrđuje koliko je koncepcija katoličkog vjerskog odgoja bliska Nacionalnom kurikulumu. Slijedi i uvažava osobnost i potrebe djece. Promatrajući djecu

dajemo im poticaj, situacijski djelujemo, pratimo liturgijsku godinu kroz određene smjernice prema:

Teološko-katehetskoj edukaciji	Katehezi Dobrog Pastira
Doček i prihvaćanje djece	Biblija
Stvoreni svijet i stvorenja u njemu	Prispodobe
Kraljevstvo Božje	Događaji iz Isusovog djetinjstva
Božić- radost Isusova dolaska na svijet	Liturgija
Isusovo djetinjstvo i život	Sveta Misa
Otkrivanje tajne života	
U znaku vode i svjetla – uskrslu Isus	
Majka	
Moja kršćanska zajednica - Crkva	

Način vrednovanja programa:

- reakcije djece i roditelja
- dnevna, tjedna, tromjesečna zapažanja i dokumentiranje odgojno – obrazovnog procesa
- godišnji plan, izvješća (praćenje provedbe bitnih zadaća)
- refleksije i samorefleksije
- upitnici i ankete za djecu, roditelje i stručnjake.

4.3. Inkluzija djece s teškoćama u razvoju

Program integracije djece s teškoćama u razvoju

Cilj programa integracije

osiguravanje kvalitetne i potpune integracije djece s teškoćama u razvoju u redovite skupine dječjeg vrtića Zvončić Našice – Grad Našice.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program je namijenjen djeci s teškoćama u razvoju koja se upisuju u redovite skupine dječjeg vrtića.

Djeca s lakšim teškoćama u razvoju u smislu Državnog pedagoškog standarda (NN, 63/2008) su:

- slabovidna djeca
- nagluha djeca
- djeca s otežanom glasovno-govornom komunikacijom
- djeca s promjenama u osobnosti djeteta uvjetovana organskim čimbenicima ili psihozom
- djeca s poremećajima u ponašanju i neurotskim smetnjama (agresivnost, hipermotoričnost, poremećaji hranjenja, enureza, enkopreza, respiratorne afektivne krize), motorička oštećenja (djelomična pokretljivost bez pomoći druge osobe),
- djeca sa smanjenim intelektualnim sposobnostima (laka mentalna retardacija).

Djeca s težim teškoćama u razvoju u smislu Državnog pedagoškog standarda (NN, 63/2008) su:

- slijepa djeca
- gluha djeca
- djeca s potpunim izostankom govorne komunikacije
- djeca s motoričkim oštećenjima (mogućnost kretanja uz obveznu pomoć druge osobe ili elektromotornog pomagala)
- djeca značajno sniženih intelektualnih sposobnosti
- djeca s autizmom
- djeca s višestrukim teškoćama (bilo koja kombinacija navedenih teškoća).

Vrijeme provođenja programa je od listopada 2016. do lipnja 2017.

Nositelji programa su stručni radnici vrtića: odgojiteljice, stručni suradnici psiholog i pedagog u partnerstvu s roditeljima navedene djece s teškoćama u razvoju.

Način ostvarivanja programa

Pri upisu u vrtić djeteta s teškoćama u razvoju stručno povjerenstvo u sastavu: ravnateljica, stručni suradnici pedagog i psiholog te odgojiteljice dobivaju uvid u vrstu i težinu oštećenja djeteta te donose zajedničko mišljenje o uključivanju u redovitu skupinu vrtića. U partnerstvu s roditeljima, u listopadu tekuće godine, donosi se individualni program rada s djetetom kojim se obvezuju stručni radnici vrtića i roditelji djeteta na sustavan rad s djetetom uz mjesečnu evaluaciju ostvarenog napretka.

Način evaluacije programa su mjesečne analize ostvarenog napretka djeteta u pojedinim vještinama i kvaliteti integracije u skupinu. Ovu analizu čine zajednički odgojiteljice s roditeljima i psihologinjom. Po završetku tekuće godine psihologinja piše godišnje izvješće o ostvarenju individualnog plana i programa rada s djetetom s teškoćama u razvoju.

4.4. Rad s potencijalno darovitom djecom

Program rada igraonice za darovitu djecu predškolske dobi

Cilj programa

Potencijalno darovitoj djeci omogućiti odgoj i naobrazbu u skladu s njihovim sposobnostima, izraženim interesima i talentima.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program je namijenjen djeci od pete godine do polaska u školu koja će po završetku procesne identifikacije potencijalne darovitosti biti prepoznata kao potencijalno darovita djeca. Procesna identifikacija podrazumijeva zajedničko procjenjivanje djeteta koje uključuje odgojiteljice, roditelje djeteta i psihološku obradu djeteta. Procesna identifikacija počinje u rujnu i listopadu tekuće godine. Po završetku identifikacije formira se grupa do maksimalno 12 djece koja će pohađati igraonicu. Dinamika programa igraonice je dva puta tjedno po 45 minuta. Vrijeme provođenja programa je od listopada 2016. do svibnja 2017. godine.

Nositelj programa je psihologinja Darija Salopek-Žiha. Moguće realizatorice programa su i odgojiteljice Nada Delić-Crnković i Silva Jančula koje su educirane za rad s darovitom djecom.

Način ostvarivanja programa

Kriteriji prijema djeteta u igraonicu su određeni procesnom identifikacijom: odgojiteljice preporučuju temeljem promatranja djeteta u aktivnostima i ispunjavanju kontrolnih listi karakterističnih ponašanja darovite djece ono dijete (djecu) koje smatraju potencijalno darovitim, zatim roditelji procjenjuju tako nominirano dijete na ljestvicama ponašanja darovite djece. Naposljetku, dijete procjenjuje psihologinja koja piše nalaz i preporuku pohađanja kreativne igraonice.

Sadržaj i aktivnosti igraonice su: pokusi iz prirodnih znanosti, vježbe kreativnog rješavanja problema, divergentna produkcija, logičke i kombinatoričke igre, vježbe za razvijanje različitih kognitivnih sposobnosti i vještina i aktivnosti na računalu.

Osim rada s djecom, roditeljima polaznika radionice pruža se mogućnost savjetovanja ukoliko postoje područja u odgoju djeteta koja iziskuju pomoć psihologa.

Obilježja programa

Maksimalna individualizacija svakom djetetu kako u pristupu, tako i u izboru sadržaja kojima se zadovoljavaju posebne odgojno-obrazovne potrebe (razvojne i obrazovne potrebe, specifične komunikacijske, potreba za neovisnošću u učenju i istraživanju, potreba za slijeđenjem i produbljivanjem izraženih interesa).

Način evaluacije programa

Svaka održana radionica se dokumentira. Vode se individualni dosjei za svakog polaznika.

Polaznici radionice na kraju ciklusa ispunjavaju evaluacijski listić kojim izražavaju stupanj zadovoljstva u odnosu na ponuđene sadržaje i vođenje radionice.

Voditeljica programa daje pismeno izvješće roditeljima o sudjelovanju djeteta u radionici.

Voditeljica programa analiza rad u skupini kao i realizirani savjetodavni rad s roditeljima. U dogovoru s ravnateljicom planira buduća materijalna ulaganja u didaktiku potrebnu za radionicu.

4.5. Kraći programi

4.5.1. Opća igraonica „Igre u vrtiću“

Cilj programa:

- priprema djeteta na boravak u redovitom programu vrtića
- poticanje cjelovitog razvoja djece.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program je namijenjen djeci koja se nisu bila uključena u niti jedan od oblika institucionalne brige o djeci predškolske dobi. Obuhvaća djecu od navršene 3. godine života do polaska u osnovnu školu. Planirani broj djece koji će se uključiti u igraonicu je do 20-ero djece po skupini. Program igraonice će se provoditi izvan redovnog vremena vrtića, 2 puta tjedno po 2 sata, a financirat će ga roditelji zainteresirani za igraonicu.

Nositelji programa

Nositelj programa bit će odgojiteljica koja će biti primljena prema natječaju za voditelja programa igraonice.

Obilježja programa

- sloboda, fleksibilnost, maštovitost, kreativnost.

Način ostvarivanja programa

Program će se ostvarivati putem stručno osmišljenih igara koje osiguravaju djeci cjeloviti razvoj prema vlastitim interesima, željama i inicijativi.

S obzirom na osnovne ciljeve igraonice primarni naglasak svih sadržaja je socioemocionalni razvoj:

- razvoj pojma o sebi
- razvoj odnosa s vršnjacima
- razvoj vještina svladavanja različitih tehnika oblikovanja
- razvoj sposobnosti doživljavanja i izražavanja glazbe
- stvaranje poticajnog okruženja za igru, istraživanje i životno-praktične situacije.

Način vrednovanja programa

Vrednovanje programa igraonice osigurat ćemo procjenama našeg rada od strane korisnika (djeca, roditelji), od strane članova stručno razvojnog tima vrtića (ravnateljica, pedagog, psiholog). Liste procjene će izraditi stručno-razvojni tim vrtića.

4.5.2. Program ranog učenja stranog jezika

Ciljevi programa

- omogućiti djeci uvjete u kojima će se moći upoznati sa stranim jezikom (engleski)
- koristiti isti u različitim životnim situacijama kao što je pozdravljanje, kulturno ophođenje, određivanje prostornih odnosa, vremena, igre uloga, interpretiranje pjesama, brojalica.
- stvarati poticajno materijalno okruženje u kojem će dijete spontano komunicirati na svom materinjem, ali i stranom jeziku, bogatiti svoj rječnik novim pojmovima.
- razvijati samopouzdanje i pozitivnu sliku o sebi, razvijati kompetencije i interese djece.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program će se provoditi od listopada 2016. do kraja svibnja 2017. godine.

Nositelji programa

Nositelj programa je DV Zvončić Našice-Grad Našice, a neposredna realizatorica je prof. Alenka Nekić.

Obilježja programa

Igra je dominantna aktivnost kroz koju se savladavaju novi pojmovi, riječi. Poštuju se individualne mogućnosti djece. Upoznajući se s engleskim jezikom i njegovim osobitostima djeca se upoznaju i s engleskom kulturom, respektiraju se različitosti koje obogaćuju odgojno obrazovni rad, potiče se i razvija poštovanje i uvažavanje svoje i drugih kultura, zapažaju sličnosti i razlike između materinjeg i stranog jezika.

Način ostvarivanja programa

Provođenjem aktivnosti na engleskom i hrvatskom jeziku, prilagođeno znanjima, mogućnostima i interesima djece, učenjem pjesmica, uživljavanjem u uloge, primjenjujući engleski jezik u svakodnevnim životnim situacijama.

Način vrednovanja programa

Program će se vrednovati:

- prateći reakcije djece i roditelja
- dokumentirajući aktivnosti (izjave djece, foto dokumentacija, likovni radovi djece)
- valorizacijskim roditeljskim sastankom na kojem će djece prezentirati svoja postignuća i koji će biti zajednički susret djece, roditelja i voditeljice programa
- kroz izvješće o radu i realiziranim aktivnostima.

4.6. Program predškole

Program predškole u našem vrtiću ima svoje posebnosti s obzirom da se skupine formiraju prema teritorijalnoj blizini mjesta (oko 15 naselja koja pripadaju Općini Našice) i djecu u pratnji odgojiteljice prevozimo autobusom do vrtića u Našicama gdje se provodi odgojno – obrazovni rad.

Cilj programa:

- pripremiti djecu za lakše odvajanje od obitelji i prihvaćanje budućih školskih obveza
- stvarati osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program predškole namijenjen je djeci u godini dana prije polaska u osnovnu školu, koja nisu obuhvaćena redovitim programom predškolskog odgoja u dječjem vrtiću. Zbog specifičnosti vezanih uz prijevoz djece koji plaća Grad Našice s početkom programa predškole nužno je ići od 1.9. kako bi uspjeli sa svakom skupinom djece realizirati 250 – satni program. Djeca svakodnevno borave u vrtiću u vremenskoj dimenziji kraćeg programa (4-6 satnog) što ovisi i o dužini prijevoza.

Nositelji programa je odgojiteljica, uz podršku stručnog tima i ravnatelja vrtića.

Obilježja programa

- razvojna prilagođenost koja daje prednost aktivnom učenju kroz cjelovito iskustvo
- druženje i igra s vršnjacima
- osamostaljivanje u igri i razgovoru s djecom i odraslima
- stjecanje iskustva o životu i radu izvan obitelj
- stjecanje iskustva o sebi i drugima .

Način ostvarivanja programa

- putem različitih aktivnosti (socijalnih, istraživačkih, komunikacijskih, stvaralačkih, digitalnih, životno-praktičnih i radnih) te igre kao osnovne, primarne, aktivnosti kroz koju se potiče razvoj sljedećih kompetencija: znanja (činjenična i teorijska), vještina

(spoznajne, psihomotoričke i socijalne) i kompetencija u užem smislu (samostalnost i odgovornost).

Način vrednovanja programa

- reakcije djece, roditelja, sustručnjaka
- dnevna, tjedna i završna zapažanja i dokumentiranje odgojno – obrazovnog procesa
- godišnji plan, izvješća (praćenje provedbe bitnih zadaća)
- rasprave, refleksije, samorefleksije,
- anketni upitnici, skale procjena, dosje djeteta.

4.7. Programi za roditelje

4.7.1. Rastimo zajedno

Realiziramo ga od 2012. godine. Program ja razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo („Prve tri su najvažnije“) s ciljem osnaživanja odgajatelja i stručnih suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djece.

Cilj programa je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojem roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo te se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program je namijenjen roditeljima najmlađe djece. No, kako naš vrtić upisuje djecu od 3. godine života, pružamo mogućnost svim zainteresiranim roditeljima da se uključe u isti. Nudimo ga svim roditeljima iz matičnog vrtića u Našicama i roditeljima iz područnih vrtića te programa predškole. Provodi se u trajanju od dva sata po radionici, jednom tjedno (ili više ako je više skupina roditelja), u ciklusu od 11+1 radionica (radionica "Sukobi" planira se za Klub za roditelje, no mi je realiziramo kao dio cjeline u okviru 12, a ne 11 susreta). Radionice se održavaju radnim danima u večernjim satima, najčešće od 18,00 do 20,00 sati.

Nositelji programa su educirane odgojiteljice i stručne suradnice:

- Anica Špoljarić, odgojiteljica
- Jadranka Lukavski, odgojiteljica savjetnica
- Darija Salopek-Žiha, psihologinja mentorica
- Marina Lazar, pedagoginja savjetnica

Obilježja programa

- razvojna podrška roditeljstvu
- partnerstvo stručnjaka i roditelja
- izravna, kvalitetna i ohrabrujuća komunikacija

-zajedničko iznalaženje odgovora na pitanja koja trenutno opterećuju roditeljsko funkcioniranje.

Način ostvarivanja programa

Kroz program, putem radionica obrađujemo teme razvoja i potreba djeteta, razvoj odnosa te konkretne komunikacijske vještine koje se uvježbavaju u sigurnom okruženju grupe. Uz suvremene autore iz područja psihologije i komunikacije, osnovne ideje programa temeljimo prvenstveno na konceptima odgajanja u najboljem interesu djece koji proizlaze iz Konvencije o pravima djeteta. U razmjeni roditeljskih iskustava i isprobavanju novih vještina kroz igranje uloga, roditelji uče i provjeravaju vrijednost novih znanja i vještina. Slušajući druge roditelje imaju priliku čuti kako je to u drugim obiteljima što im daje realniju sliku o sebi samima i o svojoj djeci.

Način vrednovanja programa

- evaluacijske liste za roditelje na početku i na kraju programa
- evaluacija voditelja radionica
- ostali oblici dokumentiranja (fotodokumentacija, uradci roditelja, refleksije voditeljica i odgojiteljica iz čijih skupina roditelji pohađaju radionice).

4.7.2. CAP radionice – prevencija zlostavljanja i zanemarivanja djece

"Predškolski CAP" je program prevencije zlostavljanja djece namijenjen djeci predškolske dobi u vrtićima. Licencu za njegovo provođenje ima Udruga roditelja "Korak po korak", Zagreb, u suradnji s International Center for Assault Prevention – ICAP, Sewell, SAD. Program se provodi uz suglasnost MZOŠ RH.

Navedeni program provodimo u našem vrtiću od 2002. godine. Prošlo ga je oko 2400 školskih obveznika.

Cilj programa je smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kroz:

- pružanje kvalitetnih informacija
- osvještavanje i poučavanje preventivnim strategijama
- osnaživanje djeci važnih odraslih, roditelja i radnika vrtića da im pruže kvalitetniju podršku i komunikaciju.

Namjena i vrijeme provođenja programa

Program je namijenjen djeci i odraslima koji se bave djecom.

Nositelji programa

Educirane voditeljice za ovaj program su:

Jadranka Lukavski, odgojiteljica savjetnica

Darija Salopek-Žiha, psihologinja mentorica

Marina Lazar, pedagoginja savjetnica.

Obilježja programa

- cjelovitost,
- prilagođenost djeci u godini prije polaska u osnovnu školu.

Način ostvarivanja programa

Odvija se u tri koraka:

1. predavanje za osoblje institucije u kojoj se realizira, u trajanju od 1,5 sat
2. predavanje za roditelje u trajanju od 1,5 sat i
3. tri radionice za djecu u trajanju od 30 – 45 minuta

4. individualni razgovori voditeljica programa, nakon radionica, s djecom koja iskažu interes i potrebu za istim.

Radionice je potrebno realizirati kako je kroz edukaciju koju su prošle voditeljice i dobivene materijale izvorno prezentirano (posebno scenarije radionica za djecu). Važno je napomenuti da pri realizaciji programa tim treba biti senzibiliziran za potrebe djece, oslušivati njihove reakcije i prilagođavati se njihovim mogućnostima.

Predškolski CAP u dijelu koji je namijenjen djeci obuhvaća još nekoliko aktivnosti koje imaju svoju svrhu i zanemarivanje bilo koje od njih umanjilo bi učinkovitost programa.

Radi se o aktivnostima koje odgojiteljice s djecom pro Dakle, kroz praksu se pokazalo korisnim djecu pripremiti za radionice. Pripremu provode odgojiteljice u njihovoj odgojnoj skupini. Isto tako nakon provedenih radionica od strane CAP tima odgojiteljice se tijekom godine povremeno vraćaju na usvojene preventivne strategije kako proces zaboravljanja ne bi učinio svoje. Radionice za djecu su kombinacija vođene diskusije i prezentacije igrokaza. Glume se tri situacije u kojima su ugrožena osnovna dječja prava (da budu sigurna, jaka i slobodna):

1. situacija - dijete je ugroženo od drugog djeteta
2. situacija - dijete je ugroženo od nepoznate odrasle osobe
3. situacija - dijete je ugroženo od poznate odrasle osobe.

Način vrednovanja programa

- ček lista aktivnosti
- protokol o obavljenim aktivnostima
- evaluacija aktivnosti i zapažanja tima
- praćenje reakcija djece, reflektiranje
- ocjenjivanje CAP-ovih radionica za djecu od strane odgojiteljica
- ocjenjivanje radionice za roditelje od strane roditelja
- anketni upitnik za roditelje o reakcijama djece na radionice
- anketiranje djece i dokumentiranje doživljaja radionica (interakcija odgojitelj - dijete)
- razgovori s djecom (voditelji radionica – dijete).

5. PROJEKTI

Devet šetnja svijetom umjetnosti

Skupina: u 6 i 7. godini života

Voditeljice projekta: Nada Delić- Crnković i Snježana Brezovac

Cilj: Osnaživanje umjetničkih i istraživačkih potencijala djece upoznavajući likovnu, kiparsku, glazbenu, kazališnu, plesnu, književnu, filmsku umjetnost, kao i umjetnost arhitekture i stripa.

Zadaće: Potaknuti zanimanje za različite vidove umjetnosti, doživjeti umjetnička djela. Koristiti se svojim umjetničkim i istraživačkim potencijalima u svakodnevnim aktivnostima. Unaprijediti komunikacijske vještine djece (verbalne i neverbalne), stimuliranje osnovnih senzornih sustava koristeći se jednostavnim tehnologijama i alatima za promatranje i istraživanje, poticanje kognitivnih procese: pamćenja, mišljenja (divergentno), opažanje i djelovanje, kreativnost i originalnost. Razvoj opće motorike, vizualno – prostornih predodžbi, te svijest o mogućnostima tijela s obzirom na pokret.. Potaknuti kritičko mišljenje i prakticiranje demokratičnog življenja u skupini. Osigurati uvjete za razvoj osobne i socijalne kompetencije. Rano otkrivanje i razvoj nadarenosti.

Uzorak: 27 djece

Voditeljica projekta: Nada Delić-Crnković

Suradnici: Odgojiteljice, ravnateljica, pedagoginja, psihologinja, umjetnici, kinooperater, roditelji, djelatnici knjižnice, glazbene škole, članovi mješovitog zbora HKD „Vatroslav Lisinski“, voditeljice dječjeg folklornog stvaralaštva.

Sadržaji aktivnosti: Susreti s umjetnicima; slikarom, kiparom, arhitektom, glazbenikom, piscem, pjesnikom, glumcima, plesačima, sudjelovati u probi mješovitog zbora. Posjete likovnim i kiparskim izložbama, književnim susretima, gradskoj knjižnici, kinu, glazbenoj školi Kontesa Dora. Kroz priče upoznati nastanak pojedinih umjetnosti. Promatrati likovna, kiparska i arhitektonska djela bliže lokalne sredine. Kao gledatelji, sudjelovati na koncertima glazbene škole, kazališnim predstava, projekciji filma za djecu, nastupima plesnih skupina. Samostalno se okušati u raznim, likovnim, kiparskim tehnikama, crtati tlocrt sobe dnevnog boravka, izraditi maketu grada, davati prijedloge za uređenje sobe dnevnog boravka. Postaviti izložbe svojih umjetničkih dostignuća za roditelje i djecu drugih skupina. Izrađivati lutke,

udaraljke i zvečke, eksperimentirati s bojom, kombiniranim tehnikama, pisati pjesme, priče, uglazbiti stihove, oformiti orkestar skupine, slikati glazbu. Uvježbati ples uz glazbu pjesme Hubba Bubba, postaviti svoje lutkarske i kazališne predstave, snimiti kratki igrani film, izraditi svoj strip. Upoznati simboliku boje i motiva u likovni djelima, učiti promatrati i valorizirati svoja i djela svojih vršnjaka. Tijekom provedbe projekta snimiti dokumentarni film i prikazati ga roditeljima. Obaviti razgovore s roditeljima potencijalno darovite djece.

Trajanje projekta: Tijekom pedagoške 2016/17. godine.

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

Osjetilne aktivnosti, eksperimentiranje, igra, dječje stvaralaštvo, posjete i susreti, edukativne aktivnosti, valorizacija aktivnosti, individualni, skupni rad, rad u grupama, razgovor, postavljanje izložbi, prikazivanje dramskih i lutkarskih predstava, filmskog, književnog, glazbenog stvaralaštva djeci ostalih skupina.

Dokumentiranje: Video i foto dokumentacija, izjave djece, liste dječjih kompetencija, plakati, valorizacija aktivnosti, izjave suradnika u projektu.

Sigurno od kuće do škole

Skupina: u 6 i 7. godini života

Voditeljice projekta: Nada Delić- Crnković

Cilj: Provođenje programa prometnog odgoja za djecu pred polazak u školu.

Zadaće: Povećati spoznaje i vještine za sigurno i samostalno kretanje djece u prometu, poticati rad u grupama i međusobnu suradnju na rješavanju problema vezanih uz promet.

Uzorak: 27 djece

Voditeljica projekta: Nada Delić- Crnković

Suradnici: odgojiteljica S. B., djelatnici MUP-a, kućni majstor.

Sadržaj aktivnosti: Predstavljanje projekta roditeljima skupine, radionice: Siguran prelazak preko ceste, Sigurno mjesto za igru, Sigurnost djece u prometu, Ja u prometu, Igre na poligonu dječjeg vrtića, U gradu, "Ispit" za pješake.

Trajanje projekta: travanj 2017. godine.

Tehnike, postupci i instrumenti rada: Ulazne i izlazne ankete djece, dramska igra, izjave djece i likovni radovi, valorizacija radionica od strane djece, rješavanje prometnih problema, susreti s djelatnicima prometne policije, uvježbavanje prometnih pravila na poligonu vrtića i u stvarnim prometnim situacijama. Individualni i skupni rad, rad u manjim skupinama.

Dokumentiranje:

Foto i video dokumentacija, plakati vrednovanja radionica, rezultati ulaznih i izlaznih anketa djece, izjave djece, te djelatnika MUP-a.

Eko akcijama do eko vrta-vrtića

Skupina: u 6 i 7. godini života

Voditeljice projekta:

Snježana Brezovec, odgojiteljica

Nada Delić- Crnković, mentorica

Cilj: Eko akcijama i drugim eko sadržajima djelovati u pravcu stvaranja Eko vrtića te podići razinu svijesti o važnosti čuvanja okoliša i prirode.

Zadaće:

- poticati svakodnevna odgovorna ponašanja prema prirodi i okolišu te time razvijati ekološke navike.
- razvijati komunikacijske vještine djece kroz predstavljanja projekta roditeljima, pedagoškoj službi, odgojiteljima te svima ostalima zainteresiranim za projekt.
- razvijati demokratske vještine kod djece.
- proširivati i utvrditi znanja o ekologiji.

- poticati djecu i roditelje kao i druge iz okruženja na stalno ekološko djelovanje redovitim provođenjem različitih eko akcija.
- razvijati socijalne vještine kod djece.
- razvijati radne navike uključivanjem djece u različite male radne aktivnosti.

Uzorak: 27 djece starije skupine

Suradnici:

Roditelji

Snježana Kandara, ravnateljica

Marina Lazar, pedagoginja

Darija Salopek Žiha, psihologinja

Odgojitelji

Ostali djelatnici vrtića

Sredstva javnog informiranja

Ostali kolektivi iz okruženja

Civilne strukture

NEXE grupa i privredni subjekti

Sadržaji aktivnosti:

- Eko akcije
  - o Sakupljanje PVC boca
  - o Sakupljanje starog papira
  - o Sakupljanje ostalog reciklažnog materijala
  - o Akcija „ Na tržnici,,
  - o Akcija „ Očistimo park od smeća“
- Radne aktivnosti
  - o Priprema različitih materijala potrebnih za provedbu eko akcija
  - o Radovi u eko povrtnjaku i vrtu

- Recikliranje dijela prikupljenog reciklažnog materijala u vrtićkim uvjetima
- Zbrinjavanje i pravilno odlaganje prikupljenog otpada
- Redovita briga za sadnice i bilje
- Priprema uzgojenih eko plodova za konzumiranje

Ostale aktivnosti:

- izrada plana projekta uz propitkivanje i uvažavanje dječjih ideja, mišljenja, želja
- govorne aktivnosti (eko priče; rad na slikovnicama, knjigama, časopisima, enciklopedijama)
- tjelesne aktivnosti: satovi tjelesnog vježbanja na teme iz ekologije, šetnje parkom
- glazbene aktivnosti (pjesme, brojalice, glazbene igre na temu)
- likovne aktivnosti (slikanje, crtanje, modeliranje, kombinirane tehnike)
- različite eko igre (didaktičke, društvene, glazbene, pokretne igre)
- istraživačke aktivnosti i mali eksperimenti vezano uz temu
- posjete i susreti (reciklažno dvorište, NARA).

Trajanje projekta: kroz pedagošku 2016./2017. godinu

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

- provjera trenutne razine znanja
- izrada plana nastavka projekta (ispitati dječje shvaćanje, razumijevanje onoga što smo proveli do sada prema planu i što ćemo provesti)
- zapažanja o djeci i aktivnostima (praćenje uključenosti i primjene znanja u aktivnostima i igrama, nove ideje i prijedlozi, suradnja djece i dr.)
- kartice individualnih postignuća djece (usvojene vještine, ekološka ponašanja i navike, znanja, otkrića ...)
- iskazi djece
- likovni radovi
- upitnik pojmova
- kviz znanja
- vođenje evidencije – mala blagajna, dječji dnevnik radova u povrtnjaku
- ankete za roditelje
- promatranje rada u grupama i promatranje radnih aktivnosti djece
- fotografiranje, snimanje

- praćenje uključenosti obitelji u eko akcije i projekt i bilježenje
- valorizacija pojedinih eko akcija
- valorizacija projekta

Dokumentiranje:

- plan projekta
- anketni listići za roditelje
- kviz znanja – lista
- upitnik pojmova - lista
- bilježnica evidencija
- radna knjiga (zapažanja o djeci i aktivnostima, o suradnjama)
- kartice individualnih postignuća djece
- valorizacijske kartice
- iskazi djece
- likovni radovi
- fotodokumentacija, video dokumentacija

Satovi i vrijeme

Skupina: u 6 i 7. godini života

Voditeljice projekta: Snježana Brezovec, odgojiteljica

Nada Delić- Crnković, mentorica

Cilj: naučiti očitavati vrijeme na različitim vrstama satova te izraditi sunčani sat.

Zadaće:

- upoznati različite vrste satova (izgled, mehanizmi, namjena)
- naučiti mjere za vrijeme
- naučiti brojati do 60 i naučiti brojati po 5.

- usvojiti simbole brojeva (minimalno do 12).
- razvijati ritam i sluh.
- razvijati kreativnost u različitim područjima izražavanja
- usvojiti nove pojmove i time bogatiti dječji rječnik
-

Uzorak: 27 djece starije skupine

Suradnici:

- roditelji
- odgojitelji
- ostali djelatnici vrtića
- urar
- RPS služba vrtića

Sadržaji aktivnosti:

- radno stvaralačke aktivnosti (izrada različitih vrsta satova)
- govorno- spoznajne aktivnosti (rad na slikovnicama, knjigama, časopisima, enciklopedijama, priče, recitacije, razgovori, improvizacije lutkama)
- tjelesne aktivnosti (satovi tjelesnog vježbanja na temu, pokreti i ples u ritmu)
- glazbene aktivnosti (pjesme, brojalice, glazbene igre na temu)
- likovne aktivnosti (slikanje, crtanje, modeliranje, kombinirane tehnike, rad neoblikovanim materijalom, kolaž)
- različite igre (didaktičke, društvene, glazbene, pokretne igre, igre uloga)
- istraživačke aktivnosti i mali eksperimenti
- posjete i susreti (urar, glazbena škola, muzej)

Trajanje projekta: kroz pedagošku 2016./2017. godinu.

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

- provjera trenutne razine znanja
- izrada plana projekta (ispitati dječje želje, mišljenja, prijedloge, ideje)
- zapažanja o djeci i aktivnostima

- kartice individualnih postignuća djece
- kartice „Ja to znam“ (postupak samoevaluacije)
- iskazi djece
- likovni radovi
- promatranje rada u grupama i promatranje radnih aktivnosti djece
- fotografiranje, snimanje
- valorizacija projekta

Dokumentiranje:

- plan projekta
- radni listići
- radna knjiga (zapažanja o djeci i aktivnostima, o suradnjama i dr.)
- kartice individualnih postignuća djece
- kartice „ja to znam „
- valorizacijske kartice
- iskazi djece
- likovni radovi
- fotodokumentacija, video dokumentacija

Više se kreći, više nauči

Skupina: djeca od 3.-7. godine života

Voditeljice projekta:

- Slavica Hettich, odgojiteljice
- Antonija Pavlović, odgojiteljica

Cilj:

- Kretanjem, odabranim vježbama poboljšati kognitivne sposobnosti djece

Zadaće:

- naučiti djecu pravilno disati
- naučiti djecu vježbe brain gym®, tai chi
- poticati djecu na pravilno izvođenje vježbi i kretanje koristeći zabavne strategije (ples i glazba)
- poboljšati:
  - opću motoričku koordinaciju
  - koncentraciju i pamćenje
  - jezične vještine
  - organizacijske vještine
  - logičko mišljenje i razumijevanje
  - emocionalnu ravnotežu

Uzorak:

- 24 djece (18 dječaka i 6 djevojčica u dobi od 3 do 6 godina)

Voditeljica projekta:

- Slavica Hettich, odgojiteljica

Suradnici:

- roditelji
- odgojiteljice
- Pedagoška služba

Sadržaji aktivnosti:

- radno stvaralačke aktivnosti (izrada plakata vježbi sa fotografijama djece, izrada didaktičkih igara)
- senzomotoričke aktivnosti (razne spuštalice, lijene osmice)
- različite igre (didaktičke, društvene, pokretne i glazbene igre)
- likovne aktivnosti (crtanje, slikanje i modeliranje s obje ruke)
- istraživačke aktivnosti (pisanje u sitnim materijalima: brašno, riža, pijesak, kukuruz)

Trajanje projekta:

- Od rujna 2016. godine do svibnja 2017. godine

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

- predstavljanje projekta roditeljima skupine
- prikupljanje potrebitog neoblikovanog materijala
- upoznavanje djece sa vježbama
- uključivanje roditelja u projekt svojim dolaskom
- fotografiranje i dokumentiranje aktivnosti projekta u izradi
- izrada plakata „brain gym®“ te razgovor sa djecom o realizaciji projekta
- promatranje rada individualno i u manjim grupama
- promatranje rada aktivnosti djece
- likovni radovi
- iskazi djece
- valorizacija projekta

Dokumentiranje:

- radna knjiga (zapažanja o djeci i aktivnostima)
- bilježnice individualnih postignuća djece
- verbalni izričaji djece
- uradci djece (individualni i zajednički)
- likovni radovi
- fotodokumentacija i video dokumentacija
- plakat „brain gym®“

Dječje poduzetništvo

Skupina: djeca od 3.-7. godine života

Voditeljice projekta:

- Antonija Pavlović, odgojiteljica
- Slavica Hettich, odgojiteljica

Cilj: poticanje financijske kompetencije djece

Zadaće: Kroz razne aktivnosti upoznati djecu sa poduzetničkim pojmovima: nabava, proizvodnja, promocija, prodaja, zarada i štednja.

Uzorak: 24 djece (18 dječaka i 6 djevojčica u dobi od 3 do 6 godina)

Suradnici:

- roditelji
- Turistička zajednica grada našice
- DRUŠTVO NAŠA DJECA Našice
- domar i domaćica vrtića

Sadržaji aktivnosti: izrada dječjih rukotvorina od recikliranog materijala

Trajanje projekta: od rujna 2016. godine do svibnja 2017. godine

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

- predstavljanje nastavka projekta roditeljima skupine (rujan)
- prikupljanje potrebitog neoblikovanog materijala (tijekom godine)
- razgovor sa djecom: „Što ćemo ove godine raditi da bi poboljšali naše poduzetništvo – prijedlozi i ideje“ (rujan-travanj)
- upoznavanje karakteristika novca (tijekom pedagoške godine)
- izrada dječjih rukotvorina (listopad-travanj)
- uključivanje roditelja u projekt svojim radom (listopad-travanj)
- organizirane posjete vezane uz projekt (tijekom pedagoške godine)
- fotografiranje i dokumentiranje aktivnosti projekta u izradi (listopad-travanj)
- izrada plakata „Dječje poduzetništvo“ te razgovor sa djecom o realizaciji projekta (travanj)
- roditeljski sastanak – završni dogovor za izložbu dječjih rukotvorina (travanj)
- izložba dječjih rukotvorina (travanj)
- odlazak na izlet u dogovor sa djecom i roditeljima (svibanj)
- valorizacija projekta (svibanj)

Dokumentiranje:

- verbalni izričaji djece
- uradci djece (individualni i zajednički)
- fotodokumentacija i video dokumentacija
- ukupni broj sudionika u projektu
- plakat „Dječje poduzetništvo“
- izjave djece i roditelja nakon odlaska na izlet

Od poduzetnog djeteta do poduzetnika

Skupina: u 5.-7. godine, područni vrtić Podgorač

Voditeljica projekta: odgojiteljica Tihana Barić

Cilj: stvaranje poduzetničkog ozračja koje će, kroz igru i različite aktivnosti primjerene dječjoj dobi, omogućiti djeci stjecanje nekih osnovnih poduzetničkih znanja, vještina i stavova

Zadaće:

- poticati poduzetnički duh kod najmlađih članova našeg društva
- približiti djeci osnovne ekonomske i poduzetničke pojmove (nabava, proizvodnja, prodaja, prihod, potrošnja, dobit) na njima prihvatljiv i razumljiv način
- razvijati kreativnost i stvaralaštvo
- razvijati radne navike te poučavati djecu kako od početne ideje doći do završnog proizvoda
- razvijati ekološku svijest i kritičnost kod djece i roditelja te navike sakupljanja i iskorištavanja otpada - recikliranje (Nije sav otpad smeće)

Uzorak: 21 dijete u 5.-7. godini

Suradnici:

- roditelji
- Općina Podgorač
- vrtićki majstor Nikola Dendis

Sadržaji aktivnosti: izrada uporabnih predmeta recikliranjem.

Trajanje projekta: od rujna 2016. godine do svibnja 2017. godine.

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

- predstavljanje projekta roditeljima skupine na roditeljskom sastanku (kolovoz)
- prikupljanje materijala (otpada) potrebnog za izradu uporabnih predmeta (tijekom godine)
- razgovor sa djecom: „Što možemo izrađivati – prijedlozi i ideje“ (rujan-siječanj)
- izrada uporabnih predmeta (veljača-svibanj)
- dokumentiranje i fotografiranje izrade uporabnih predmeta recikliranjem (veljača-svibanj)
- razgovor sa djecom o prezentaciji projekta (svibanj)
- roditeljski sastanak – završni dogovor oko postavljanja izložbe dječjih rukotvorina (svibanj)
- izložba dječjih rukotvorina (svibanj)
- odlazak na zajedničko druženje i izlet u dogovoru sa djecom i roditeljima (svibanj)
- valorizacija projekta (svibanj)

Dokumentiranje:

- izjave djece
- bilješke u dnevniku rada
- dječji radovi (individualni i zajednički)
- fotodokumentacija
- izjave djece i roditelja nakon odlaska na zajedničko druženje i izlet

Snašli bi se u Kini

Skupina: djeca od 4.- 6. godine života

Voditeljice projekta: Valentina Vondrak, odgojiteljica

Marica Balažić, odgojiteljica

Cilj: Naučiti komunikacijske poruke i geste kineske kulture.

Zadaće:

- poticati osobne potencijale djece (poticanje govornog, glazbenog, dramskog, likovnog stvaralaštva djece)
- razvijati socijalne i građanske kompetencije djece
- surađivati s roditeljima tijekom projekta
-

Uzorak: 27 djece od 4.-6. godine života

Suradnici:

- roditelji Nuo Cheng
- roditelji djece iz skupine
- odgojiteljica Draženka Marček
- ravnateljica Snježana Kandra
- psihologinja Darija Salopek-Žiha
- pedagoginja Marina Lazar

Sadržaji aktivnosti:

- tekstovi priča i recitacija na hrvatskom i kineskom
- audio zapisi hrvatskih i kineskih pjesama
- slikanje na svili

Trajanje projekta: tijekom pedagošku 2016./2017. godinu

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

- izjave djece
- fotodokumentacija, video dokumentacija
- valorizacija aktivnosti djece skupine

Dokumentiranje:

- izjave djece
- analiza praćenja dječjih kompetencija
- likovni radovi
- video zapisi

Ljudsko tijelo - moje tijelo

Skupina: predškola

Cilj: upoznavanje djece predškolskog uzrasta s građom ljudskog tijela i podizanje razine svijesti o važnosti brige za svoje zdravlje.

Zadaće:

- upoznati djecu s osnovnim pojmovima vezanim za ljudsko tijelo (organi, kako funkcionira ljudski organizam) i time obogatiti dječji rječnik.
- razvijati kod djece svijest o povezanosti pravilne prehrane sa zdravljem našeg tijela.
- poticati djecu na aktivno sudjelovanje u radno – praktičnim aktivnostima kojima možemo
- riješiti manje zdravstvene probleme.
- poticati djecu i roditelje kao i druge iz okruženja na važnost brige o svom zdravlju.
- omogućiti djeci stjecanje pozitivnih navika u očuvanju dobrog zdravlja.
- razvijati komunikacijske vještine djece kroz predstavljanje projekta roditeljima i pedagoškoj službi.
- razvijati u djece informatičke vještine pri pronalaženju informacija putem interneta uz pomoć roditelja.

Uzorak: četiri skupine djece predškole

Voditeljica projekta: Ljerka Herman, odgojiteljica

Suradnici : Roditelji djece, djelatnici vrtića (Snježana Kanđera, ravnateljica, Marina Lazar, pedagoginja, Darija Salopek- Žiha, psihologinja, spremačice, odgojiteljice), zdravstveni djelatnici iz okruženja (liječnica, medicinska sestra, stomatologinja).

Sadržaji aktivnosti :

- radno – praktične aktivnosti (svakodnevna higijena ruku, usne šupljine te higijena prostora)
- govorno- spoznajne aktivnosti (rad na slikovnicama, knjigama, časopisima, enciklopedijama, priče, recitacije, razgovori)
- tjelesne aktivnosti (satovi tjelesnog vježbanja na temu, pokreti u ritmu)
- istraživačke aktivnosti (knjige,edukativni filmovi,enciklopedije,zdravstveni plakati i medicinski materijali, spoznaje putem interneta...)
- mali eksperimenti na zadanu temu
- glazbene aktivnosti (pjesme, glazbene igre na temu)
- likovne aktivnosti (crtanje,slikanje, modeliranje glinom, kolaž, kombinirane tehnike, rad neoblikovanim materijalom)
- dramske aktivnosti (kraći scenski prikaz na zadanu temu, improvizacije lutkama)
- različite igre (didaktičke, društvene glazbene, pokretne igre, igre uloga...)
- posjete i susreti (stomatološkoj ambulanti, susret s liječnicom i medicinskom sestrom)

Trajanje projekta: projekt će se provoditi tijekom pedagoške 2016./2017. godine u svim skupinama programa predškole.

Tehnike , postupci i instrumenti rada:

- izrada plana projekta ispitati dječje ideje i želje, prijedloge)
- provjeriti trenutnu razinu znanja
- likovni radovi
- iskazi djece
- promatranje rada u manjim grupama te promatranje radnih aktivnosti djece
- fotografiranje,video dokumentiranje

- zapažanja o djeci i aktivnostima
- kartice individualnih postignuća djece
- valorizacija projekta
-

Dokumentiranje:

- klasična pedagoška dokumentacija
- individualni portfolio
- dječji radovi (individualni i zajednički)
- samorefleksija djece (narativni oblici, likovni uratci)
- fotodokumentacija
- video-dokumentacija
- ankete za roditelje
- samoevaluacija i zajednička evaluacija projekta

Akcijsko istraživanje

Utjecaj procesne drame na podizanje razine socijalnih kompetencija djece predškolske dobi

Eksperimentalne skupine: srednja „Ježić“, odgojiteljice Jasna Majer i Jelena Brkić, mješovita „Šljivice“, odgojiteljice Jadranka Lukavski i Ljiljana Fehir

Kontrolne skupine: mješovita „Leptirići“, odgojiteljice Marica Balažić i Valentina Vondrak, mješovita „Bubamare“, odgojiteljice Slavica Hettich i Antonija Pavlović, starija „Jabuka“, odgojiteljice Nada Delić-Crnković i Snježana Brezovec, mješovita „Zvončić“, odgojiteljice Katarina Knežić i Katarina Jurčević

Voditeljice projekta: Marina Lazar, pedagog

Darija Salopek-Žiha, psiholog

Cilj: Utvrditi utjecaj procesne drame na razvoj socijalnih kompetencija djece predškolske dobi

Zadaće:

- utvrditi razinu postojećih socijalnih kompetencija djece
- pratiti protokolima za praćenje procesnu dramu u eksperimentalnim skupinama
- pratiti protokolima za praćenje načine poticanja socijalnih kompetencija u kontrolnim skupinama
- utvrditi doprinos u razvoju socijalnih kompetencija djece nakon primjene procesne drame

Uzorak: 50 djece eksperimentalnih skupina i 50 djece kontrolnih skupina

Suradnici: odgojiteljice Jasna Majer, Jelena Brkić, Jadranka Lukavski, Ljiljana Fehir, Valentina Vondrak, Marica Balažić, Antonija Pavlović, Slavica Hettich, Snježana Brezovec, Nada Delić-Crnković, Katarina Knežić, Katarina Jurčević

Sadržaji aktivnosti:

- procesna drama
- različite igre (didaktičke, društvene, glazbene, pokretne igre, igre uloga)
- primjena ljestvica i protokola praćenja

Trajanje projekta: kroz pedagošku 2016./2017. godinu.

Tehnike, postupci i instrumenti rada:

- provjera trenutne razine socijalnih kompetencija djece te razine nakon primjene procesne drame
- izrada protokola praćenja procesne drame i protokola praćenja poticanja socijalnih vještina
- zapažanja o djeci i aktivnostima
- kartice individualnih postignuća djece

- iskazi djece
- promatranje rada u grupama i promatranje radnih aktivnosti djece
- fotografiranje, snimanje
- kvalitativna i kvantitativna analiza podataka

Dokumentiranje:

- plan akcijskog istraživanja
- ljestvica za utvrđivanje prosocijalno-agresivnog ponašanja djece
- radna knjiga (zapažanja o djeci i aktivnostima, o suradnjama i dr.)
- iskazi djece
- fotodokumentacija, video dokumentacija

KLASA: 601-01/16-01/49

UR.BROJ: 2149/17-01-16-01

Kurikulum Dječjeg vrtića Zvončić Našice – Grad Našice za pedagošku 2016./2017. godinu donijelo je Upravno vijeće na sjednici održanoj 28.9. 2016. godine.

Predsjednik:

/Dušan Nekić, dipl. ing./

Na ovaj Kurikulum dobivena je suglasnost Gradonačelnika Grada Našica _____ 2016.

Godine, KLASA: _____ UR. BROJ: _____.